

تب دانگ یا تب استخوان شکن

Aedes aegypti

پشه آئدس ائجیپتی، ناقل اصلی تب دانگ

تب دانگ، یک بیماری حاد می باشد که ناگهان ظاهر می شود و در مناطق گرمسیر و نیمه گرمسیر یافت می شود. دارای علائمی مانند: سردرد، تب، خستگی، درد مفاصل و عضلات، ورم غدد لنفاوی، بثورات پوستی، خونریزی لته ها، درد شدید در پشت چشم و قرمز شدن کف دست ها و پاها می باشد.

شکل شدید این بیماری، تب دانگ خونی نام دارد و می تواند باعث خونریزی شدید از بینی و یا لته ها، تاول های قرمز و یا بنفش رنگ در زیر پوست، مدفوع سیاه و سفید، کبود شدن، افت فشار خون و مرگ شود.

علت

علت این بیماری یک ویروس است. این بیماری چهارنوع دارد. اگر پشه آئدس یک بیمار حامل این ویروس را نیش بزند، می تواند ویروس را با نیش زدن وارد بدن فرد دیگری کند. اگر فردی یک بار این تب را بگیرد، برای تمام عمر از این بیماری ایمن خواهد بود؛ اما آن فرد نسبت به یک نوع از تب دانگ ایمن خواهد بود نه سه نوع دیگر.

عوامل خطر

مسافرت به مناطق درگیر: در آسیای جنوبی، سنگاپور، هند، در غرب جزایر اقیانوس آرام، آمریکای لاتین و کارائیب دیده شده است.

قبلا به تب دانگ مبتلا شده اید. عفونت قبلی با ویروس تب دانگ، احتمال علائم شدید را افزایش می دهد. این مسئله به خصوص برای کودکان حائز اهمیت می باشد.

تب، کسالت و بی حالی غیرطبیعی، سردرد، دردهای عضلانی، التهاب حلق، اسهال و استفراغ، کپیر و گاهی خونریزی از علائم ابتلا به این بیماری هستند. بسیاری از این علائم شبیه به علائم یک سرماخوردگی عادی است.

علائم

- ± بعد از نیش زدن پشه منتقل کننده ویروس، 3 تا 15 روز طول می کشد تا علائم ظاهر شوند. این بیماری با تب و لرز، سردرد و درد در هنگام حرکت چشم ها و کمردرد آغاز می شود.
- ± دردناک شدن پاها و مفاصل در طول یک ساعت رخ می دهد.
- ± دمای بدن به سرعت بالا می رود و به 40 درجه سانتیگراد می رسد.

- ± ضربان قلب و فشار خون کاهش می یابد.
- ± چشم ها شروع به قرمز شدن می کنند.
- ± بثورات پوستی صورتی کمرنگ در صورت ظاهر می شود و سپس از بین می رود.
- ± غدد لنفاوی در گردن و کشاله ران ورم می کنند.
- ± علائم تب دانگ، 2 تا 4 روز طول می کشد، بعد از آن به سرعت تب فروکش می کند و تعریق شدید رخ می دهد.
- ± بعد دمای بدن طبیعی می شود و احساس بهبودی به دست می آید و این احساس تا یک روز ادامه می یابد.
- ± بعد، دمای بدن دوباره افزایش می یابد. بثورات همراه با تب ظاهر می شود و تمام بدن، به جز صورت را در برمی گیرد. کف دست و پا، قرمز روشن و دردناک می شود.
- ± تهوع و استفراغ و خونریزی از بینی و لثه ها دیده می شود.

اگر مبتلا به تب دانگ خونی شدید، علائم بسیار شدیدی رخ می دهد از جمله :

- ± خونریزی از بینی و دهان
- ± درد شدید شکمی
- ± تهوع دائمی
- ± خونریزی زیر پوستی (کبود شدن)
- ± مشکلات ریه، کبد و قلب

تشخیص

تشخیص این بیماری مشکل است، زیرا بسیاری از بیماری ها وجود دارند که علائمی مشابه علائم تب دانگ دارند.

در سال 2011 موسسه غذا و داری آمریکا آزمایش خون را برای تشخیص این بیماری در نظر گرفت.

درمان

تب دانگ توسط ویروس منتقل می شود، لذا هیچ دارو و یا آنتی بیوتیکی برای درمان آن وجود ندارد.

درمان تب دانگ شامل تسکین علائم می باشد.

استراحت کردن و نوشیدن مایعات برای آبرسانی به بدن بسیار مهم است.

آسپیرین و داروهای ضد التهاب غیر استروئیدی را تنها با تجویز پزشک می توانید مصرف کنید.

استامینوفن و کودئین برای سردردهای شدید، تب و درد عضلات و مفاصل داده می شود.

از مصرف خودسرانه مسکن هایی مانند آسپیرین، ایبوپروفن و ناپروکسن خودداری کنید، زیرا آنها ممکن است باعث افزایش مشکلات خونریزی شوند.

اگر دارای علائم شدید تب دانگ هستید باید :

1. در بیمارستان بستری شوید
2. مایعات و الکترولیت ها از طریق داخل عروق وارد بدن گردد
3. فشار خون کنترل گردد
4. تزریق خون به جای از دست دادن خون

شکل شدید این بیماری، تب دانگ خونی نام دارد و می تواند باعث خونریزی شدید از بینی و یا لثه ها، تاول های قرمز و یا بنفش رنگ در زیر پوست، مدفوع سیاه و سفید، کبود شدن، افت فشار خون و مرگ شود.

تب دانگ خونی (هموراژیک) چیست؟

این بیماری به نام های تب فیلیپینی، تب تایلندی، تب آسیای جنوب شرقی و یا سندرم شوک دانگ نیز خوانده می شود

این بیماری کودکان کمتر از 10 سال را تحت تاثیر قرار می دهد علائم شامل: درد شکمی، خونریزی و شوک می باشد.

تب دانگ خونی به طور ناگهانی با تب بالا و سردرد آغاز می شود.

علائم تنفسی و روده ای با گلودرد، سرفه، تهوع، استفراغ و درد شکمی نیز وجود دارد.

2 تا 6 روز پس از ظاهر شدن علائم، شوک رخ می دهد

علائم شوک شامل: سرد شدن ناگهانی بدن، مرطوب شدن اندام ها، نبض ضعیف و آبی شدن اطراف دهان می باشد.

در این بیماری به آسانی خونریزی شروع می شود و لکه های خونی در پوست، تهوع خونی، خون در مدفوع، خونریزی لثه ها و بینی نمایان می شود.

ذات الریه و التهاب قلب ممکن است وجود داشته باشد.

بیماران مبتلا باید بدانند که در چند روز اول بیماری، ممکن است شوک رخ دهد، لذا باید مراقب باشند.

این بیماران نیاز به اکسیژن، جایگزین کردن مایعات و تزریق خون دارند.

بیشتر مرگ ها به دلیل این بیماری، در کودکان و نوزادان کمتر از یک ماه می دهد.

پیشگیری

باید از نیش زدن پشه ها جلوگیری کرد. برای این منظور بیماران زیر پشه بند نگه داری می شوند.

شلوارهای بلند و بلوزهای آستین بلند بپوشید.

استفاده از اسپری پشه کش.

از رفتن به کشورها و محل هایی که تب دانگ همه گیر شده، دوری کنید.

از راکد ماندن آب خودداری کنید.

دو ساعت بعد از طلوع آفتاب و دو ساعت قبل از غروب خورشید در خانه بمانید، زیرا در این زمان ها پشه ها فعال می باشند.

واکسن تب دانگ در سال 2015 در دسترس عموم قرار می گیرد.

بیماری چیگونگونیا Chikungunya

علائم بالینی :

این بیماری توسط گزش پشه آئدس منتقل می شود. علائم این بیماری شامل تب ، دردهای مفصلی ، دردهای عضلانی ، سردرد و راش می باشد . این بیماری تقریباً هیچگاه کشنده نبوده اما می تواند باعث احساس خستگی و کسالت شدید شود . ندرتاً ممکن است ایجاد منگوانسفالیت نماید که معمولاً در نوزادان و افراد دارای مشکل بیماری زمینه ای رخ می دهد .

پیشگیری : محافظت در برابر حشرات قویاً توصیه می گردد.

منابع:

وبلاگ تخصصی حشره شناسی

دانشنامه آزاد ویکی پدیا

وب سایت خبری - تحلیلی مرکز مجازی پژوهش های راهبردی دامپزشکی (حکیم مهر)